

בגין נואם, סאדאת מקשיב, בשעת העימות בכנסת - סאדאת במסיבת העיתונאים

היום לסאדאת, בפגישותיו עם הסיעות. לפי התכונה, היה כל אחד מהם מוכן לנאום לפחות שעה. "אין דבר, יש לו סבלנות", התנחם מישהו. "אחרי הכל, הוא היה 11 שנים יושב־ראש הפרלמנט המצרי. כמה אלפי נאומים מטופשים שמע שם?"

כן גם לא הזכיר אותו בנאומו. "האם בשביל להשיג את הסכמתו של בגין לזה היה מוכרח לבוא מקאהיר?" שואל פקיד בכיר מאד. "את זה הוא יכול היה לסדר באמצעות האמריקאים!" כמה ח"כים שלפו ניירות, החלו רוש־מים את הדברים שהתכוונו להגיד למחרת

יקפיץ את בגין וגולדה, ויגרום לתגובה חריפה מצידם, שתקלקל את המסע. המפור כחים ביותר אמרו: בגין מוכרח להסכים עכשיו להצעתו של סאדאת שפרופסור פלסטיני מאמריקה ייצג את הפלסטינים בר' ז'נבה, בהסכמת אש"ף. זה יהיה ייצוג אש"ף, מבלי שאש"ף יוזכר רשמית, ועל

הצפייה גברה כאשר קם בגין לדבר. דדקות הראשונות נשמעו כהכנה, נוסחות בגיניות שיגרתיות, שחכרי הבית כבר שמעו אותן מאות פעמים. אך כאשר המי שיד בגין באותן נוסחות, עברו באולם סימנים ראשונים של אי־שקט. הוחלפו מבטים. פה ושם נתן מישהו למישהו סימן של משיכת־כתף קלה, תנועת־יד שור־אלת. כאשר דיבר בגין על "ערביי ארץ־ישראל" היה ברור כי הנאום יסתיים בלא־כלום. בין הח"כים והח"כים־לשעבר עברו פתקים. יצחק רבין הביט סביבו במבט של "אמלתי לכם".

נאומו של פרס היה אנטי־קליימקס, ירידה מן השיא. גם הוא חזר על הנוסחאות הישנות של מילגתו, כשהוא פוזל לעבר גולדה מאיר, שישבה מאחורי סיעת־המערך ושלטה בה כמו בימים ימימה. תרועות־חוצצרה. הכל נגמר, באותה פיתאומיות שבה החל. הח"כים הצטופפו במיסדרון. איש לא עלו. איש לא היה שמה. על הפנים הצטיירו דיכאון, אכזבה, מצב־רוח השתנה לחלוטין תוך שלוש שעות. גם פקידים בכירים וחברי הליכוד השמיעו דיברי־ביקורת או התנצלות. "שניהם התבצרו בעמדותיהם!" סיכם מישהו. אך זוהי הגדרה מטעה. כי אין דמיון בין מצבו של סאדאת ומצבו של בגין. סאדאת כבר העניק לישראל ויתור עצום בעצם בואו לכנסת. הופעתו היתה לאיך־שיעור חשובה יותר מכל ויתור מי־לולי שיכול היה לוותר. ואילו בגין לא ויתר על מאומה.

איפה

אש"ף?

הח"כים השתתפו במיוזון, במיסדרון גות. ההצגה נגמרה, אך הם לא יכלו ללכת. שררה במקום אי־נוחות. כאילו אמרו לעצמם: לא יכול להיות שזה ייגמר כך.

שוב נותחו הנאומים. מדוע לא הזכיר סאדאת את אש"ף בשמו, כאשר דיבר על מדינת פלסטינית? מישהו טען: הוא כור עם על אש"ף, ביגלל ההתקפה הפרועה עליו, אחר סבור כי סאדאת רצה להי־מנע מאיזכור השם, מפני שידע שהוא

בעיניים עצומות

היו מלאכת־מחשבת של שמאלץ יהודי, טיעונים ריגשיים ונוקשות מוחלטת, כמו בימי־הזהר של שליטונה, לפני מילחמת יום־הכיפורים. אנוואר אל־סאדאת צחק לשמע הבדיחות של גולדה.

מקשיב סאדאת לדבריה של גולדה, שגנבה את ההצגה, כרגיל, בשעה שהנשיא נפגש עם סיעת המערך. דבריה של גולדה